

tolden skal anvendes i en større Udstrækning, maa indskrænktes til visse Toldsteder, hvorved der vil paaføres Befolkningen uden for disse Toldsteder en meget betydelig Gene.

Jeg skal ikke fordybe mig mere i dette enkelte Spørgsmaal, navnlig fordi det ikke er det, som danner Hovedskillelinien mellem Flertallet og Mindretallet, og fordi det er et af de Spørgsmaal, som man vel nok kunde komme igennem, hvis man i øvrigt kunde naa til Enighed paa de andre Punkter. Jeg skal dog endnu kun over for det ærede Medlem for Holbæk (Fogtmann), som talte i Tordags, bemærke, at naar han sagde, at de Bausfæligheder, som nu fremhævedes ved Værditoldens videre Indførelse, skrev sig fra, at vi nu en Gang vare vant til Vægttolden, og at, hvis vi stode over for Vægttoldens Indførelse, vilde vi finde lige saa store Bausfæligheder over for den, saa er det ikke rigtigt. Vi have nemlig tidligere haft Værditold her i Landet i ikke ringe Omfang, og man stod altsaa den Gang over for Spørgsmaalet om Overgang til Vægttolden, som da var noget nyt og utilvant, men som man dog resolut valgte. Det var i 1838, at man uden Betænkelse, fuldstændig resolut, gik bort fra den tidligere Værditold, fordi man fandt den skadelig for Statskassens Interesser og for de handlende. Jeg tror derfor ikke, at den Betragtning, det ærede Medlem gjorde gældende, i Virkeligheden har noget paa sig. Det er ikke, fordi Værditolden er noget nyt og ukendt, at man skræmtes tilbage fra den, det er netop, fordi den er noget gammelt kendt, som ikke viste sig heldigt, den Gang det blev brugt.

Hovedinteressen knytter sig jo til Spørgsmaalet om Beskyttelsen, som ogsaa den ærede sidste Taler dvælede paa udførlig ved. Jeg skal her gøre gældende, at Hovedsynspunktet for Beskyttelsens Bedømmelse ganske vist maa være dette, som ogsaa altid er blevet gjort gældende fra Beskyttelsesystemets teoretiske Forsvarere, at Beskyttelsen efter sit Princip sigter paa en Udvikling og Uddannelse af den paagældende Befolkning i industriel Henseende, og at den derfor i sig selv sigter paa en succesfuld og jævn Nedgang. Det er det samme Princip, som vi have fulgt her i Landet i det sidste Aarhundrede siden Toldforordningen af 1797. Men det er ogsaa i den Retning, Flertallet afgjort er gaaet i det Forslag, som her foreligger. Der har gennemgaaende, og særlig paa alle de Punkter, hvor Kommissionen er bleven enig, været Tale om at nedsætte de beskyttende Toldsatser, og i saa Henseende er der jo fra deres Side, der holde ubetinget paa Beskyttelse, gjort meget væsentlige Indrømmelser i

det foreliggende Forslag. Det har ogsaa vist sig under Forhandlingerne i det enkelte, at Mindretallet, som principielt udtaler sig saa skarpt og bestemt mod Beskyttelse, har maattet enes med Flertallet om at opretholde den bestaaende Beskyttelse paa adskillige Punkter, og at det paa enkelte, ganske vist meget saa, Punkter endog saa er kommet til den Erkendelse, at den paagældende Industris Opretholdelse snarere krævede en ubetydelig Forhøjelse. Det er derfor saa langt fra Tilfældet, at man fra Flertallets Side principielt har modsat sig en Nedsættelse af den bestaaende Beskyttelse, idet det tværtimod vistnok fra anden Side lægges Flertallet ikke saa lidt til Last, at det er gaaet for vidt i Retning af Nedsættelsen. Men det, som for Flertallet har staaet som det afgørende, er, at hvad man end vil dømme om det hensigtsmæssige eller uhensigtsmæssige i at opstille en Industri ved Beskyttelse, er Stillingen en ganske anden, naar man staar over for en bestaaende Industri, som en Gang er bragt til Veje ved den Beskyttelse, Lovgivningen har givet den, og hvis Odelæggelse vil medføre meget betydelige økonomiske Tab ikke blot for de enkelte industridrivende, men for Samfundet i dets Helhed. Det er klart, at enhver betydeligere Industriegren, som gaar til Grunde, paafører Samfundet i dets Helhed et betydeligt Tab, et Tab af Kapital, et Tab af øvet Arbejdskraft, som der ikke mere bliver Anvendelse for. Derfor har man fra vor Side ment, at man maatte være i høj Grad betænkelig ved at gaa til jaadanne Nedsættelser, som kunne true de paagældende Industrigræne. Her er ogsaa det Syn, som Flertallet har paa Beskyttelsens Virkninger, et noget andet end det, som Mindretallet har. Mindretallet synes i alle sine Udtalelser at gaa ud fra, at Beskyttelsen kun er til Gavn for et lille begrænset Antal af Fabrikanter, som derved saa en betydelig Fordel paa de mange Forbrugeres Betøfning. Vor Opfattelse er den, at Beskyttelsen har muliggjort og i dette Øjeblik muliggør adskillige Industrier, som ikke stuffer de paagældende industridrivende noget væsentlig større Udbytte, end andre Industrier have, men som skaffe en højere Arbejds løn til de der beskæftigede Arbejdere, end det vilde være muligt for dem at faa uden denne Beskyttelse, og at en Tilintetgørelse af disse Industrier maatte vilde ruinere et mindre Antal industridrivende, men ganske sikkert vilde gøre et stort Antal Arbejdere arbejdsløse. Jeg skal her, for ikke at trætte Tinget efter det meget udførlige Foredrag, vi have hørt, holde mig til et enkelt Punkt, det samme, som den sidste ærede Taler fremhævede: